

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE OPĆA BOLNICA „PRIM. DR. ABDULAH NAKAŠ“ SARAJEVO za 2018. godinu

Broj: 01-02-08-14-3-2245-6/18

Sarajevo, juli 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	9
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	11
6.1.1.2	Finansijski prihodi.....	12
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	12
6.1.1.4	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki najznačajnijih grešaka iz ranijih perioda ..	13
6.1.2	Rashodi.....	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Finansijski rashodi	17
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	17
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA.....	17
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
6.2.2	Tekuća sredstva.....	19
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	19
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	20
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja.....	20
6.2.2.4	Aktivna vremenska razgraničenja	21
6.2.3	Kapital.....	22
6.2.4	Dugoročna rezervisanja	22
6.2.5	Obaveze.....	22
6.2.6	Pasivna vremenska razgraničenja	22
6.2.7	Popis sredstava i obaveza.....	23
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	24
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	24
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	25
7.	JAVNE NABAVKE	25
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	30
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	<i>Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine .....</i>	<i>32</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine .....</i>	<i>34</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine (Indirektna metoda).....</i>	<i>35</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine .....</i>	<i>37</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo (u daljem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2018. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su u nastavku navedena pitanja, ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- Priznavanje prihoda

Bolnica je na dan 31. 12. 2018. godine iskazala prihode u iznosu od 32.225.649 KM. Pravilnikom o računovodstvenim politikama uređeno je da se prihodi priznaju onda kada su u potpunosti zadovoljeni svi uslovi iz MRS-a 18. Prihodi od prodaje usluga, čiji je ishod moguće pouzdano utvrditi, obračunavaju se prema stepenu dovršenosti transakcije na dan bilansa. Prihodi se priznaju ako se mogu pouzdano utvrditi, ako postoji vjerovatnoća naplate, ako je stepen dovršene transakcije moguće pouzdano izmjeriti i ako se troškovi u vezi s tim uslugama i troškovi potrebni za dovršenje usluga mogu pouzdano utvrditi. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Bolnice.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- testiranje potraživanja kroz provjeru konfirmacija sa kupcima Bolnice;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa Zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Bolnice je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koji je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom provođenja procedura za: nabavku MRI aparata i njegovu nadogradnju (1.831.809 KM), nabavku bolesničkih kreveta sa pratećom opremom, trapeza i trakcionih sistema za bolesničke krevete (1.310.778 KM), nabavku gama kamere (584.834 KM) i nabavku hrane (132.656 KM) nisu dosljedno ispoštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na efikasno korištenje javnih sredstava i pripremu tenderske dokumentacije (tačka 7. Izvještaja).
2. Po osnovu bolovanja preko 42 dana, za period 2016-2018. godine, u iznosu od najmanje 203.247 KM, nisu sačinjeni zahtjevi za povrat sredstava prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, što nije u skladu sa članovima 46. i 47. Zakona o zdravstvenom osiguranju (tačka 6.2.2.3 Izvještaja).

3. Popis bolesničkih kreveta i goriva, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem istih, nije izvršen u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH (tačka 6.2.7 Izvještaja).
4. Rashodovana stalna sredstava sadašnje vrijednosti od 5.630 KM (CT aparat, RTG aparat, elektrokauter neurohirurški, ultrazvučni dijagnostički sistem i dr. medicinska oprema ukupne nabavne vrijednosti od 3.611.519 KM), u potpunosti su isknjižena iz poslovnih evidencija, bez prezentiranja dokaza njihovog uništenja, prodaje ili doniranja, što nije u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o usvajanju Elaborata o popisu imovine, obaveza i potraživanja za 2018. godinu, odlukama direktora o rashodovanju i Rješenjem o imenovanju Akcionog tima za otpis i uklanjanje materijalnih sredstava koja nisu u upotrebi (tačka 6.2.7 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Bolnice je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 12. 7. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o ustanovama;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Kantona Sarajevo;
- Uredba o određivanju visine plaća i naknada organa upravljanja i drugim organima i institucijama Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo;
- Finansijski plan JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo za 2018. godinu;
- Statut JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo;
- Rješenje o imenovanju Akcionog tima za otpis i uklanjanje materijalnih sredstava koja nisu u upotrebi.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ je javna zdravstvena ustanova koja je osnovana u cilju pružanja usluga specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite na sekundarnom nivou i dijelom tercijarnom nivou, u skladu sa članom 98, stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: KS), i to: dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije, zdravstvene njege bolesnika i prehrane bolesnika s područja Kantona Sarajevo, a na osnovu referalnog upućivanja iz primarne zdravstvene zaštite, privatnog sektora ili na vlastiti zahtjev korisnika zdravstvene usluge.

Skupština Kantona Sarajevo je Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“¹ preuzela prava i obaveze osnivača. Opća bolnica je pravni sljednik zdravstvenih ustanova koje su postojale unutar istih kapaciteta u različitim periodima i pod različitim nazivima: Vojna bolnica (1866-1992.), koja je 1992. godine registrovana kao Državna bolnica „Sarajevo“, Javna ustanova „Opća bolnica Sarajevo“ od 2000. godine, dok je pod sadašnjim nazivom Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ registrovana od 2006. godine.

Unutrašnja organizacija i način rada Bolnice utvrđeni su Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je donio Upravni odbor, a na koji je Ministarstvo zdravstva KS dalo saglasnost. Na dan 31. 12. 2018. godine u Općoj bolnici je bilo 616 zaposlenih.

Organi upravljanja i rukovođenja Bolnicom su: Nadzorni odbor, Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor Bolnice imenovan je Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo 16. 3. 2017. godine, na mandatni period od četiri (4) godine, u sljedećem sastavu: Sead Željo (predsjednik), Mirjana Malenica, Eldina Bešlagić, Ranko Čović i Samir Felah. Predsjednika i članove Nadzornog odbora Vlada Kantona Sarajevo imenovala je Rješenjem 16. 3. 2017. godine, na mandatni period od četiri (4) godine, u sljedećem sastavu: Amra Isić (predsjednica), Sanela Šljivo i Suljo Kasapović.

Upravni odbor je 2016. godine za direktora imenovao prim. dr. Zlatka Kravića.

Sjedište Bolnice je u Ulici Silvija Strahimira Kranjčevića br. 12, Sarajevo.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je provedena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u razdoblju od januara do aprila 2019. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija provodi ispitivanjem na osnovu uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

---

¹ „Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 7/12 i 28/18

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Bolnice je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Bolnica je usvojila značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. Statut je osnovni opći akt Bolnice kojim se uređuje: osnivanje, naziv i sjedište, izvor i način obezbjeđenja sredstava za rad, međusobna prava i obaveze Bolnice i Osnivača, unutrašnja organizacija, statusne promjene, predstavljanje i zastupanje, organi upravljanja i rukovođenja i kontrole poslovanja i druga pitanja u vezi s poslovanjem Bolnice. Statut je usvojio Upravni odbor, uz saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo 2014. godine.

Kantonalno ministarstvo zdravstva, u skladu s članom 12, tačka e) Odluke o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Bolnice, dalo je saglasnost na Pravilnik o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim su uređena pitanja plaća, organizacija rada, sistematizacija radnih mjesta, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i druga značajna pitanja. Poslovi i radni zadaci se obavljaju u sljedećim organizacionim jedinicama: Kabinet direktora, Sektor medicinskih poslova (Bolnička zdravstvena zaštita, Specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita) i Sektor nemedicinskih poslova. Na dan 31. 12. 2018. godine od sistematizovanih 725 bilo je popunjeno 616 radnih mjesta (526 na neodređeno vrijeme, 70 na određeno i 20 specijalizanata za vrijeme trajanja specijalističkog staža). Struktura zaposlenih je sljedeća: 442 – medicinsko osoblje (120 ljekara, 26 specijalizanata i doktora pripravnika, 296 – ostalo medicinsko osoblje) i 174 – nemedicinsko osoblje. **Članom 8. Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je da direktor donosi odluku o potrebi zasnivanja radnog odnosa s novim radnikom, te vremenu trajanja ugovora o radu pod uslovima iz Pravilnika. Radi realizacije navedenog, direktor može odlučiti da: javno oglasi potrebu zasnivanja radnog odnosa u dnevnom listu koji se distribuira na cijeloj teritoriji BiH ili putem web-portala koji imaju ovlaštenje za javno oglašavanje; da javno ne oglašava potrebu zasnivanja radnog odnosa s novim radnikom i putem Zavoda za zapošljavanje. Navedeno je imalo za posljedicu da je u 2018. godine izvršen netransparentan prijem 27 radnika na određeno vrijeme, bez javnog oglasa ili konkursa o zasnivanju radnog odnosa. Odgovorne osobe to pravdaju činjenicom da Bolnica, od ukupnog broja zaposlenih, ima 71 uposlenika s ocjenom invalidnosti II kategorije s promjenom radnog mjesta ili oslobađanjem od noćnog rada. Invalidi II kategorije s promjenom radnog mjesta u medicinskom sektoru raspoređeni su u skladu s preostalim radnom sposobnošću, prvenstveno u okviru specijalističko-konsultativne službe. Ukupno 30 uposlenika je oslobođeno noćnog rada i rada u turnusu, od čega 29 medicinskih sestara/tehničara i jedan ljekar specijalista. Skrećemo pažnju na to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu u novembru 2018. godine svim javnim ustanovama propisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja.**

Sistem upravljanja kvalitetom poslovanja Ustanove utemeljen je na standardima i smjernicama Agencije za kvalitet i akreditacije u zdravstvu u FBiH (AKAZ), Zakonu o sistemu poboljšanja kvaliteta sigurnosti i drugim relevantnim zakonima, te standardima (normama). Ova Agencija je 26. 2. 2019.

godine donijela Odluku o izdavanju akreditacije Bolnici, nakon provedene vanjske ocjene i verifikacije Izvještaja vanjskih ocjenjivača od strane Komisije za akreditaciju.

U skladu s članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti donesen je Pravilnik o unutrašnjem nadzoru nad stručnim radom. Ovim Zakonom utvrđeno je da je zdravstvena ustanova obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Nadzor provodi direktor i Stručno vijeće na osnovu općeg akta, u okviru obima i nadležnosti, kroz svakodnevni rad i aktivnosti, a direktor izvještava Upravni odbor o unutrašnjem nadzoru u okviru godišnjeg izvještaja o radu. U cilju praćenja stručnog rada direktor je formirao: Stručno vijeće, Komisiju za intrahospitalne infekcije i Komisiju za lijekove. Stručno vijeće i komisije sačinile su Godišnji izvještaj o radu koji je jednim dijelom inkorporiran u Izvještaj o radu Bolnice za 2018. godinu.

Bolnica nije u potpunosti uspostavila adekvatan i efikasan sistem interne kontrole, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i članom 2, stav 3. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.³ Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu utvrdili smo da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu koji se prije svega odnosi na primjenu Zakona o javnim nabavkama, sačinjavanje zahtjeva za povrat sredstava po osnovu isplaćene naknade za bolovanje preko 42 dana, popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kao i rashodovanja stalnih sredstava. Za konstatovane nepravilnosti u uspostavljanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja, u kojima su šire obrazložene navedene aktivnosti.

Bolnica je odredila koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, donijela Plan uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, Strategiju upravljanja rizicima, Politiku i proceduru procjene i upravljanja rizicima, te u propisanom roku sačinila Godišnji izvještaj i isti dostavila Federalnom ministarstvu finansija.

Preporuka:

- ***u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH uspostaviti i implementirati sistem finansijskog upravljanja i kontrole prema COSO modelu;***
- ***izvršiti usklađivanje Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u skladu s članom 20a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u dijelu propisivanja da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja.***

Interna revizija

U vezi s funkcijom interne revizije, utvrdili smo da je u shemi radnih mjesta predviđeno radno mjesto internog revizora, unutar Odjeljenja za zajedničke poslove, koje nije popunjeno. Shodno članu 1. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁴ i njegovim izmjenama i dopunama, obaveza za uspostavu Jedinice interne revizije odnosi se i na Bolnicu, s obzirom na to da Kanton Sarajevo ima većinsko vlasništvo, te članu 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁵ kojim je predviđeno da se jedinica za internu reviziju uspostavlja u ustanovama koje upošljavaju više od 200 zaposlenih, koje imaju ukupan godišnji budžet veći od 10.000.000 KM i imaju ostvarenje prihoda od djelatnosti koji premašuje iznos od 15.000.000 KM.

Preporuka:

- ***uspostaviti funkciju interne revizije, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.***

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor Bolnice je tek 31. 7. 2018. godine usvojio Program rada i finansijski plan prihoda i rashoda za 2018. godinu u iznosu od 31.123.585 KM, sa projekcijom finansijskog plana za 2019. i 2020. godinu. Investiciona ulaganja planirana su u iznosu od 1.300.000 KM.

Navedeni Plan je urađen u skladu sa „Odlukom o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo“⁶ i usklađen sa Mišljenjem Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Zavod) od 2. 7. 2018. godine, kako je to predviđeno članom 5, stav 3. navedene Metodologije. Najznačajnija stavka su prihodi Zavoda, koji su planirani u iznosu od 27.200.400 KM, čija je namjena sredstava, kao i prava i obaveze ugovornih strana, detaljno propisana Ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo od 31. 1. 2018. godine, kao i potpisanim Aneksima I i II na isti od 17. 7. i 25. 10. 2018. godine. Navedeni ugovori se zaključuju na osnovu člana 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH, a u vezi sa članovima 37. i 38. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH i usvojenim Finansijskim planom Zavoda za 2018. godinu. Pored toga, Bolnica je u skladu sa uputama Zavoda planirala i dodatna sredstva, mimo ugovora, na ime naknada za učešće u stručnom usavršavanju u iznosu od 611.533 KM (dodatnih 18 specijalizanata), što se realizuje sa posebne pozicije Zavoda, na kojoj se planiraju sredstva i za ostale kantonalne zdravstvene ustanove.

Usaglašeni „Program rada i finansijski plan Bolnice za 2018. godinu“ je putem resornog Ministarstva dostavljen na razmatranje Skupštini Kantona Sarajevo. S obzirom na to da Skupština nije razmatrala navedeni dokument, isti nije ni dobio potrebnu saglasnost, iz razloga na koje Bolnica nije mogla uticati.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je proces usaglašavanja Finansijskog plana za 2018. godinu između Bolnice i Zavoda, predviđen kantonalnim propisom, trajao veoma dugo, što je imalo za posledicu da je Zavod pozitivno Mišljenje izdao tek 2. 7. 2018. godine. Na osnovu prezentirane korespondencije u procesu usaglašavanja plana, tj. procjene opravdanosti dodatnih zahtjeva Bolnice, konstatovali smo međusobno nerazumijevanje koje proizilazi iz činjenice da Zavod kao izvanbudžetski fond, koji vodi budžetsko računovodstvo, prilikom planiranja primjenjuje propisanu proceduru iz Zakona o budžetima u FBiH, a Bolnica koja vodi knjigovodstvo po kontnom planu za preduzeća prilikom planiranja ima obavezu primjenjivati „Odluku o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo“. U suštini, navedeno znači da Zavod ocjenu opravdanosti dodatnih zahtjeva zdravstvenih ustanova vrši u toku izrade vlastitog finansijskog plana, a ne finansijskih planova ustanova, bez obzira na prirodu i hitnost istih. Kao primjer navodimo da je Zavod 22. 3. 2018. godine odbio dati pozitivno mišljenje na dostavljeni korigovani Program rada i finansijski plan prihoda i rashoda Bolnice za 2018. godinu iz razloga jer je Bolnica u Plan, na stavki prihoda od Zavoda, uvrstila iznos koji nije bio predviđen (usaglašen) prethodno usvojenim Finansijskim planom Zavoda za 2018. godinu, a kojim su tražena sredstva za finansiranje kadrova, i to za planirano Odjeljenje za pedijatriju i prijem medicinskog kadra. Problem usaglašavanja finansijskog plana je dodatno usložen i činjenicom da Zavod nije utvrdio pisana pravila prilikom utvrđivanja pripadajućeg iznosa sredstava pojedinačno po zdravstvenim ustanovama na području KS-a i ugovaranja obavljanja zdravstvenih usluga s njima. Ovo se naročito odnosi na potrebna sredstva za bruto plaće i naknade zaposlenih, koja se raspodjeljuju na osnovu „priznatog“, a ne stvarnog broja zaposlenih i na materijalne troškove koji se utvrđuju u paušalnim iznosima, bez obzira na pruženi obim zdravstvenih usluga (stvarni broj uposlenih 616, priznati broj uposlenih 569).

Prema prezentiranom, Ugovor o pružanju usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima KS-a za 2018. godinu između Zavoda i Bolnice potpisan je 30. 1. 2018. godine na iznos od 25.346.900 KM. Navedenim Ugovorom je obuhvaćeno 96% ukalkulisanih sredstava za potrebe „priznatog kadra“ od

---

⁶ „Službene novine KS“, broj 23/09

569 zaposlenih na ime bruto plaća, toplog obroka, prevoza, regresa, kao i naknade za članove Upravnog i Nadzornog odbora i materijalne troškove u iznosu od 24.480.820 KM, sredstva za uništavanje medicinskog otpada od 60.000 KM i dodatno dodijeljena sredstva od 500.000 KM po Zaključku Vlade Kantona Sarajevo od 7. 12. 2017. godine za materijalne troškove, edukaciju, nove programe i smanjenje listi čekanja, kao i za dio naknada iz potpisanih granskih Kolektivnih ugovora na nivou KS-a sa Sindikatom radnika u zdravstvu i Sindikatom doktora medicine i stomatologije. Pored toga, uključuje i dodatno dodijeljena sredstva u iznosu od 226.080 KM na ime ranije odobrenih specijalizacija i 80.000 KM na ime otpremnina i pomoći.

Aneksom I Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo od 17. 7. 2018. godine povećana je vrijednost ugovora na 27.200.400 KM, od čega izdvajamo povećanje na poziciji bruto plaća za iznos od 519.081 KM i dodatno dodijeljena sredstva iz „viška sredstava za rezervisanje Zavoda u 2017. godini za unapređenje zdravstvene zaštite osiguranih lica“ u iznosu od 1.130.000 KM. Povećanje na poziciji bruto plaća izvršeno je po osnovu dodatno „priznatog kadra“ od 11 novozaposlenih i izmirenja obaveza po osnovu novih kolektivnih ugovora.

Aneksom II Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo od 25. 10. 2018. godine povećana je vrijednost ugovora na 27.873.549 KM, od čega izdvajamo još jedno povećanje na poziciji bruto plaća za iznos od 683.288 KM za potrebe izmirenja obaveza po novim kolektivnim ugovorima i zapošljavanje doktora specijalista po završetku procesa specijalizacije, finansiranih od Zavoda. Iako je Aneksom II došlo do povećanja sredstava koja doznava Zavod, Bolnica nije vršila Izmjene i dopune Programa rada i finansijskog plana prihoda i rashoda za 2018. godinu.

Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu Bolnica je izradila i dostavila nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku. Upravni odbor je 26. 2. 2019. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna za 2018. godinu u kojem su prihodi iskazani u iznosu od 32.225.650 KM, rashodi 32.107.097 KM i bruto dobit izvještajne godine prije obračuna poreza na dobit 118.553 KM. Porez na dobit je obračunat u iznosu od 47.409 KM.

Upravni odbor Bolnice također je 18. 3. 2019. godine usvojio Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2018. godinu, koji je urađen u skladu s utvrđenom „Odlukom o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo“⁷. Shodno utvrđenoj Metodologiji, Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2018. godinu je putem resornog Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo upućen u daljnju proceduru razmatranja Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo, zajedno sa Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora, kao i eksternog revizora.

Preporuka:

- ***prilikom donošenja Programa rada i finansijskog plana prihoda i rashoda osigurati dosljedno provođenje „Odluke o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo“.***

---

⁷ „Službene novine KS“, br.23/09

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2018. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 32.225.649 KM, što je u odnosu na plan od 31.123.585 KM veće za 1.102.064 KM (3,54%).

Struktura planiranih i ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

	u KM	
Opis	1. 1. - 31. 12. 2018. g.	1. 1. - 31. 12. 2017. g.
PRIHODI	32.225.649	27.906.210
1. Poslovni prihodi:	31.922.553	27.420.438
1.1. Prihodi od prodaje robe	-	-
1.2. Prihodi od prodaje učinaka	29.658.806	25.512.710
1.3. Ostali poslovni prihodi	2.263.747	1.907.728
2. Finansijski prihodi	35.795	40.653
3. Ostali prihodi i dobici	175.909	405.914
4. Prihodi iz osnova promjene rač. politika	91.393	39.205

Pravilnikom o računovodstvenim politikama uređena je politika vrednovanja prihoda. Prihodi od prodaje roba i usluga priznaju se onda kada su u potpunosti zadovoljeni svi uslovi iz MRS-a 18. Prihodi od prodaje usluga, čiji je ishod moguće pouzdano utvrditi, obračunavaju se prema stepenu dovršenosti transakcije na dan bilansa. Prihodi se priznaju ako se mogu pouzdano utvrditi, ako postoji vjerovatnoća naplate, ako je stepen dovršene transakcije moguće pouzdano izmjeriti i ako se troškovi u vezi s tim uslugama i troškovi potrebni za dovršenje usluga mogu pouzdano utvrditi. Stepenu izvršenja posla se utvrđuje u razmjeri nastalih troškova koji su direktno vezani za pružanje usluge. Ako se u trenutku nastanka događaja procijeni da naplata nije izvjesna, prihodi se odgađaju. Za realizaciju iz prethodnih obračunskih razdoblja i za onu koja je u tekućem obračunskom razdoblju obračunata u korist prihoda, potraživanja se ispravlja u teret troškova.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi, iskazani u visini od 31.922.553 KM, najznačajniji su i čine 99,05% ukupno ostvarenih prihoda, od čega se na prihode od prodaje učinaka odnosi 29.658.806 KM i na ostale poslovne prihode 2.263.747 KM.

U okviru prihoda od prodaje učinaka, najznačajniji su prihodi od domicilnog Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (u nastavku: ZZOKS) iskazani u iznosu od 28.378.089 KM, od čega je 27.812.311 KM ostvareno na osnovu „Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo za 2018. godinu“. Navedena sredstva se doznavačavaju za bruto plaće, naknade za prevoz, regres, topli obrok, naknade za rad upravnog i nadzornog odbora, otpremnine i naknadu za specijalizante koji su započeli specijalizacije u ranijim godinama. Pored toga, dodatno su doznavačena sredstva za stručno usavršavanje (specijalizacije) u iznosu od 565.778 KM. Ostali značajni prihodi su od medicinskih pomagala – proteza u iznosu od 401.789 KM, od čega su pacijenti uplatili sredstva u iznosu od 197.279 KM, a ZZOKS 204.510 KM, što predstavlja njegovo učešće u skladu sa posebnim aktima. Prihodi od participacija pacijenata za liječenje iznose 145.664 KM.

Struktura ostalih poslovnih prihoda: prihodi od donacija u iznosu od 1.714.648 KM (u okviru kojih prihodi po osnovu amortizacije doniranih stalnih sredstava iznose 1.652.981 KM), prihodi od zakupa 348.423 KM, ostali prihodi po drugim osnovama 112.429 KM, prihodi od Službe za zapošljavanje KS 86.720 KM i prihodi od premija 1.528 KM.

Prihodi od zakupa iskazani su u iznosu od 348.423 KM, od čega prihodi od zakupnina i najamnina iznose 310.657 KM, korištenja medicinskog osoblja 12.113 KM, bolničke kuhinje 17.506 KM, bolničkog vešeraja 7.746 KM i ostalo 400 KM. U skladu sa odredbama člana 15. Statuta, Bolnica može dio svojih zdravstvenih i nezdravstvenih kapaciteta (prostor i oprema) izdati u zakup, ukoliko to ne remeti obavljanje djelatnosti. Upravni odbor svake godine utvrđuje višak zdravstvenog i nezdravstvenog prostora donošenjem odluke, a uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva zdravstva. Nakon pribavljenog pozitivnog mišljenja federalnog ministra i odluke Upravnog odbora, direktor Bolnice raspisuje javni oglas za prikupljanje ponuda za davanje u zakup jedinica zakupa u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Prema prezentiranom, Bolnica ima na raspolaganju 35.873 m² prostornih kapaciteta, od čega se na kuhinju odnosi 1.684 m² i na garaže, pasarelu, portirnicu i kotlovnice 1.252 m². U 2018. godini je pravnim i fizičkim licima od raspoloživih 32.937 m² ukupno iznajmljeno 2.467 m², od čega „KGH BH“ d.o.o. Sarajevo 1.367,44 m² poslovnog prostora (po cijeni od 14,40 – 18,13 KM/m²) i 64,75 m² operaciona sala (90,34 KM/m²), zatim PZU „Moja klinika“ Sarajevo 754,50 m² (14,40 KM/m²), te Poliklinika „Kardiocentar“, „Klas“ d.o.o. Sarajevo, Adnan Delić i Adis Salčin 366,40 m² (14,40 – 18,80 KM/m²). Zakupci poslovnih prostora, shodno potpisanim ugovorima, plaćaju režijske troškove grijanja, vode i odvoza smeća u paušalno utvrđenim iznosima. Imajući u vidu stvarne troškove koje Bolnica plaća za izmirenje navedenih usluga, ne može se potvrditi da je prilikom ugovaranja paušalnih iznosa režijskih troškova zakupcima primijenjen jedinstven način obračuna, odnosno da su isti utvrđeni na bazi realne potrošnje. Detaljnije o plaćanju troškova zakupa obrazložili smo pod tačkom 6.2.2.3. Izvještaja.

Prihodi po drugim osnovama iskazani su u iznosu od 112.429 KM, u okviru kojih su najznačajniji prihodi od spaljivanja medicinskog otpada 75.744 KM.

Prihodi od Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo iskazani su u iznosu od 86.720 KM, od čega po osnovu Programa zapošljavanja pripravnika (6 doktora) 69.060 KM i po osnovu Programa javnih radova 17.660 KM.

Preporuka:

- ***preispitati odredbe potpisanih ugovora o zakupu poslovnih prostora u dijelu definisanja paušalnih iznosa režijskih troškova, te u skladu sa konstatovanim primijeniti jedinstven način obračuna na bazi što realnije potrošnje.***

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u visini od 35.795 KM, od čega se na prihode od kamata za oročena sredstva odnosi 24.000 KM i po osnovu povrata sredstava za prekinutu specijalizaciju 6.921 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 175.909 KM, od čega se na dobitke od prodaje postrojenja i opreme (dva agregata) odnosi 6.861 KM, dobitke od prodaje materijala 13.126 KM, prihoda po osnovu penala za kašnjenje 15.751 KM, prihoda od ukidanja rezervisanja za trošak isplaćenih otpremnina u 2018. godini 64.322 KM i ostale prihode 74.292 KM. U okviru prihoda po osnovu penala za kašnjenje, preduzeće „Kolinvest“ d.o.o. Sarajevo je uplatilo 9.176 KM zbog kašnjenja prilikom realizacije Ugovora za rekonstrukciju prostora MRI aparata (5% ugovorene vrijednosti radova). Ostali prihodi u iznosu od 74.292 KM ostvareni su po osnovu pravdanja namjenskog utroška doznačenih sredstava od strane ZZOKS u ranijem periodu (informatizacija).

6.1.1.4 Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki najznačajnijih grešaka iz ranijih perioda

Prihodi iz osnova promjena računovodstvenih politika iskazani su u iznosu od 91.393 KM, u okviru kojih se na knjiženje potraživanja po osnovu ispostavljenog zahtjeva za bolovanje preko 42 dana u periodu 2 /2014 – 2 /2016. godine odnosi 63.390 KM. Detaljnije o refundacijama bolovanja preko 42 dana obrazložili smo pod tačkom 6.2.2.3 Izvještaja.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2018. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 32.107.097 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (26.753.748 KM) veće za 5.353.349 KM. Najveće povećanje u iznosu od 4.536.899 KM smo konstatovali na poziciji troškova plaća i ostalih ličnih primanja usljed primjene povećanih prava iz „Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo“ i „Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Kantona Sarajevo“ donesenih u novembru 2017. godine i još jednom promijenjenih u septembru 2018. godine.

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2018. g.	1. 1. - 31. 12. 2017. g.
RASHODI	32.107.097	26.753.748
1. Poslovni rashodi (1.1. – 1.7.)	31.921.622	26.651.855
1.1. Nabavna vrijednost prodane robe	-	-
1.2. Materijalni troškovi	5.583.172	5.234.524
1.3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	21.880.089	17.343.190
1.4. Troškovi proizvodnih usluga	911.455	743.369
1.5. Amortizacija	2.658.497	2.438.666
1.6. Troškovi rezerviranja	274.967	162.465
1.7. Nematerijalni troškovi	613.442	729.641
2. Finansijski rashodi	21.249	6.206
3. Ostali rashodi i gubici	79.833	61.419
4. Rashodi iz osnova promjene rač. politika	84.393	34.268

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 31.921.622 KM. U strukturi poslovnih rashoda najveće učešće imaju troškovi plaća i ostalih ličnih primanja 21.880.089 KM, materijalni troškovi 5.583.172 KM, troškovi amortizacije 2.658.497 KM, troškovi proizvodnih usluga 911.455 KM i nematerijalni troškovi 613.442 KM.

Troškovi plaća i ostala lična primanja

Troškovi plaća i ostala lična primanja iskazani su u iznosu od 21.880.089 KM, a odnose se na troškove plaća i naknada plaća zaposlenih 19.766.507 KM, troškove ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih 1.998.414 KM i na troškove naknada ostalih fizičkih lica 115.168 KM.

Troškovi plaća i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 19.766.507 KM. Najviša neto plaća isplaćena u 2018. godini u Bolnici je iznosila 5.264 KM, a najmanja 479 KM. Prosječna neto plaća isplaćena u 2018. godini je iznosila 1.550 KM. Obračun i isplata plaća i naknada je vršena u skladu sa internim aktima kojima su bila regulisana navedena primanja (Pravilnikom o radu i unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o plaćama i drugim primanjima zaposlenika iz 2008. godine, te novim Pravilnikom o radu i unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je stupio na snagu davanjem saglasnosti resornog ministarstva u julu 2018. godine, Izmjenama i dopunama istog od novembra 2018. godine i Odlukom o utvrđivanju vrijednosti osnovice za obračun plaće u 2018. godini u iznosu od 424,125 KM). S obzirom na to da su u novembru 2017. godine stupile

na snagu odredbe novih kolektivnih ugovora⁸ kojima je satnica sa 2,28 povećana na 2,60 KM/ po satu, te izmijenjeni koeficijenti za obračun plaća doktora, obračun i isplata plaća je zbog neusaglašenosti internog akta vršena na osnovu posebnih odluka Upravnog odbora i direktora, kojima je osigurana primjena odredbi kolektivnih ugovora u navedenom pogledu. Minuli rad se obračunava u iznosu od 0,50% za svaku godinu staža, uz redovni mjesečni fond radnih sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na osnovu 37,5 – satne radne sedmice. Izmjenama i dopunama kolektivnih ugovora, koje su stupile na snagu u septembru 2018. godine, koeficijenti za obračun plaća radnika u zdravstvu su povećani za vrijednost od 0,3, a za doktore medicine i stomatologije za 0,4. Do usklađivanja internog akta, odnosno dobivanja saglasnosti na njega od resornog ministarstva, u periodu septembar – oktobar donesene su nove odluke Upravnog odbora kojim se obračun i isplata plaća uskladio sa izmjenama i dopunama kolektivnih ugovora.

Plaća direktora je regulisana kantonalnim zakonskim propisima⁹ i posebnom Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju plaće direktora iz 2016. godine, kojom je na osnovnu mjesečnu plaću utvrđen položajni dodatak u iznosu od 15% i stimulacija od 30% (do oktobra 2018. godine) na osnovu pozitivnog poslovanja. Osnovna mjesečna neto plaća direktora utvrđuje se u zavisnosti od utvrđenog platnog razreda za određivanje plaće direktora (0,925) i tri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Na osnovu Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, osnovna plaća se uvećava za 5% za stečeni naziv primarijus doktor medicine, 8% za dodatak hirurške discipline i 5% za dodatak operacione sale. Analogno tome, osnovna mjesečna neto plaća direktora za septembar 2018. godine je iznosila $3 \times 0,925 \times 889,33 = 2.468$ KM, dok su dodaci na osnovnu plaću iznosili 2.019 KM.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.998.414 KM, čiji obračun i isplate su vršene u skladu sa Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i kolektivnim ugovorima kojima su regulisane pojedine vrste naknada. Struktura troškova: naknada za topli obrok u iznosu od 1.139.402 KM, za prevoz na posao i s posla 316.652 KM, regres 316.652 KM, otpremnine 64.322 KM, stručno usavršavanje i osposobljavanje 35.145 KM, naknada troškova liječenja članova porodice uposlenika 8.813 KM, naknada ostalim fizičkim licima 115.168 KM i troškovi po osnovu javnih radova u iznosu od 17.548 KM.

Naknada za topli obrok se obračunavala i isplaćivala u visini od 1% prosječne neto plaće u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Naknadu za prevoz na posao i s posla zaposlenici su ostvarivali na osnovu potvrde o mjestu stanovanja i cijene mjesečne karte prevoza. Radnicima kojima je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje dva kilometra pripada naknada za troškove prevoza u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog saobraćaja. Zaposlenicima se isplaćuje cijena mjesečne karte ili se kupuje kupon za gradski saobraćaj, ako se tako izjasne.

Naknada regresa za godišnji odmor se vršila u skladu sa Pravilnikom, u iznosu do 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca. U junu je direktor donio Odluku o isplati regresa za 611 zaposlenika u iznosu od 436,83 KM.

Troškovi otpremnina su obračunati za devet uposlenika zbog odlaska u penziju. Obračun i isplata otpremnina vršena je u skladu s Pravilnikom o radu i kolektivnim ugovorima. Zaposlenik Bolnice koji odlazi u penziju ima pravo na otpremninu u visini svojih pet ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci, s tim da ne može biti niža od pet prosječnih neto plaća ostvarenih u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima.

Naknada za stručno usavršavanje i osposobljavanje se isplaćivala na osnovu zahtjeva zaposlenika i saglasnosti direktora. Uzorkovano je pet edukacija ukupne vrijednosti od 14.402 KM (41%). Prema članovima 20. i 21. Pravilnika o radu, utvrđeno je da Bolnica može, u skladu s potrebama rada, omogućiti radniku obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad prema planu i programu usavršavanja. Plan i program

⁸ „Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje KS“ i „Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji KS“;

⁹ Član 11, stav 1) Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija KS, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač KS („Službene novine KS“ br. 10/16) i član 3. Uredbe o određivanju visine plaća i naknada organa upravljanja i drugih organa institucija KS, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač KS („Službene novine KS“ br. 41/16)

usavršavanja se donosi u decembru za narednu godinu, prema dostupnim podacima o edukacijama, dok se za edukacije koje se ne nalaze u Planu i programu traži saglasnost Stručnog vijeća i direktora Bolnice.

Naknada troškova liječenja članova porodice uposlenika se isplaćivala u skladu sa članom 97. Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i kolektivnim ugovorima. U slučaju nastanka teške invalidnosti ili teške bolesti člana porodice radnika, bolnica može radniku, shodno finansijskim mogućnostima, isplatiti jednokratnu novčanu pomoć u iznosu do tri prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim podacima.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 115.168 KM, u okviru kojih se na bruto naknade Upravnog i Nadzornog odbora odnosi 36.259 KM, troškove za rad u komisijama 48.792 KM i po osnovu ugovora o djelu 12.568 KM. **Naknade za članove Upravnog i Nadzornog odbora** definisane su naprijed navedenim kantonalnim propisima. Prema kantonalnoj „Uredbi o određivanju visine plaća i naknada organa upravljanja i drugih organa institucija KS, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač KS“, predsjednicima Upravnog i Nadzornog odbora pripada 15% od utvrđene plaće direktora institucije prema ovoj Uredbi, dok se članovima umanjuje naknada za 25% u odnosu na predsjednika. Naknade se isplaćuju pod uslovom da je u toku mjeseca održana minimalno jedna sjednica. Prema Pravilniku o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta naknade se isplaćuju iz sredstava Bolnice koja su doznačena od Zavoda. Odlukom o visini mjesečne naknade za septembar 2018. godine, neto naknada za rad predsjednika Upravnog i Nadzornog odbora je iznosila 370 KM, a za članove 278 KM. Na naknade su plaćeni porezi i doprinosi na prihode po osnovu drugih samostalnih djelatnosti. Sa 31. 12. 2018. godine troškovi za naknade članova Upravnog odbora su iznosili 21.319 KM a za Nadzorni odbor 14.941 KM. Na ime **troškova za rad sedam komisija** u 2018. godini je isplaćeno ukupno 48.792 KM. U uzorak su uzete isplate naknada u trećem, šestom i devetom mjesecu, koje su po komisijama iznosile: Komisija za dopunski rad i Komisija za lijekove (predsjednik 150 KM, članovi 100 KM i sekretar 50 KM), Etički komitet (200 KM, 150 KM i 100 KM), te Komisija za kontrolu rezistencije na antibiotike Kantona Sarajevo (KRAK, po 150 KM po članu). Na sve isplate naknada za članove komisija su plaćeni pripadajući porezi i doprinosi po osnovu prihoda od drugih samostalnih djelatnosti. **Troškovi bruto naknada po osnovu ugovora o djelu** iskazani su u iznosu od 12.568 KM, po osnovu osam zaključenih ugovora sa pet osoba. Na uzorkovane ugovore plaćeni su porezi i doprinosi po osnovu povremene samostalne djelatnosti.

Troškovi po osnovu javnih radova iskazani su u iznosu od 17.548 KM. Isti se odnose na naknade za deset osoba angažovanih putem Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo prema zaključenom Ugovoru o finansiranju i realizaciji Programa javnih radova „570“. Odobrena sredstva za realizaciju Programa javnih radova po jednoj angažovanoj osobi mjesečno iznose 883 KM, dok svi drugi eventualni troškovi padaju na teret poslodavca.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 5.583.172 KM, od čega se na utrošene sirovine i materijal odnosi 4.358.531 KM, utrošenu energiju i gorivo 1.020.321 KM, utrošene rezervne dijelove 39.146 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma 165.174 KM.

U okviru utrošenih sirovina i materijala, najznačajniji izdaci se odnose na utrošene lijekove 1.456.826 KM, utrošeni medicinski potrošni materijal 1.364.518 KM, utrošeni materijal za dijagnostiku 786.491 KM, utrošeni materijal za ishranu bolesnika 241.085 KM i ostali utrošeni materijal u iznosu od 60.206 KM. Testiranjem realizacije ugovora o nabavkama za navedene troškove nismo utvrdili značajne nepravilnosti.

U okviru utrošene energije i goriva, najznačajniji izdaci se odnose na utrošenu električnu energiju 397.385 KM, plin za potrebe kotlovnice 648.888 KM, troškove grijanja 30.769 KM i utrošena goriva i maziva za vozila 4.818 KM. Testiranjem realizacije ugovora o nabavkama za navedene troškove nismo utvrdili značajne nepravilnosti.

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 2.658.497 KM, od čega se 1.652.981 KM odnosi na obračunatu amortizaciju doniranih sredstava i 1.005.516 KM na obračunatu amortizaciju sredstava kupljenih iz vlastitih izvora. Amortizacija predmeta dugotrajne imovine obavlja se linearnom metodom, a godišnje amortizacijske stope izračunavaju se prema predviđenom vijeku trajanja predmeta dugotrajne imovine, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama iz 2017. godine.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 911.455 KM, u okviru kojih su najznačajniji troškovi usluga održavanja 890.422 KM, od čega se na usluge održavanja građevina odnosi 227.620 KM, usluge održavanja opreme 577.842 KM i usluge održavanja softvera 84.497 KM.

U okviru troškova za usluge održavanja opreme, najznačajniji su izdaci koji se odnose na implementaciju Okvirnog sporazuma s preduzećem „Siemens medicina“ d.o.o. u vrijednosti od 319.410 KM za preventivno i interventno održavanje medicinske opreme proizvođača Siemens. U okviru održavanja građevina, revidirani uzorci (85.096 KM) su se odnosili na građevinske radove za koje su postupci javnih nabavki provedeni u 2017. i 2018. godini. Usluge održavanja softvera se odnose na dva ugovora sa preduzećem „Delia“ d.o.o. Tuzla za održavanje finansijsko-materijalnog softvera 49.140 KM i održavanje softvera za evidenciju i obračun plaća, evidenciju kadrova i fakturisanje medicinskih usluga 23.166 KM, kao i na ugovor sa „Wizard Computer“ d.o.o. Mostar za održavanje informacionih sistema za dijagnostiku u vrijednosti od 27.514 KM. Revidirane usluge su izvršene na osnovu zaključenih ugovora i po uslovima koji su definisani u njima.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 613.442 KM. Struktura nematerijalnih troškova prikazana je u sljedećoj tabeli: u KM

Redni broj	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	2018. godina	2017. godina
1.	Troškovi neproizvodnih usluga	369.068	480.589
2.	Troškovi reprezentacije	2.857	4.233
3.	Troškovi premije osiguranja	26.976	58.037
4.	Troškovi platnog prometa	6.381	5.307
5.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	57.061	57.888
6.	Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravne osobe	134.410	108.471
7.	Troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza	-	-
8.	Ostali nematerijalni troškovi	16.689	15.116
	UKUPNO:	613.442	729.641

U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji izdaci se odnose na poštanske i telekomunikacijske usluge u iznosu od 33.637 KM i troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 233.249 KM (zdravstvene usluge – sistematski pregledi za potrebe Ministarstva odbrane 53.257 KM, oglase i konkurse 37.484 KM, troškove advokatskih usluga 20.383 KM, ostale vanjske usluge 88.488 KM).

Troškovi zdravstvenih usluga – sistematski pregledi za potrebe Ministarstva odbrane u iznosu od 53.257 KM realizovani su na osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji sa Zavodom za medicinu rada KS, za pružanje usluga medicine rada u vidu određenih ljekarskih pregleda i testiranja. Plaćanje se vrši po obavljenim pregledima, na osnovu dostavljenih faktura po jediničnim cijenama definisanim u Ugovoru. Povezano sa naprijed navedenim, Bolnica je od Ministarstva odbrane BiH ostvarila prihod u iznosu od 223.805 KM. U okviru ostalih vanjskih usluga, na realizaciju Ugovora sa AKAZ-om FBiH na ime troškova edukacije za zaposlenike, stručnu pomoć u procesu uspostavljanja sistema kvaliteta i sigurnosti

zdravstvenih usluga, te pripremu Bolnice za akreditaciju u skladu s akreditacijskim standardima za Bolnice odnosi se 59.301 KM. Revizijom ostalih nematerijalnih troškova nisu uočene nepravilnosti.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 274.967 KM, od čega se na rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih odnosi 166.583 KM i na ostala rezervisanja za sudske sporove 108.384 KM. Rezervacija sredstava je izvršena na osnovu odluka Upravnog odbora od 6. 2. 2019. godine, donesenih zbog primjene MRS-a 19 – Primanja zaposlenih i MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Detaljnije o navedenom obrazložili smo pod tačkom 6.2.4 Izvještaja.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 21.249 KM. U okviru istih, najznačajniji su rashodi po osnovu novčanih donacija u iznosu od 18.950 KM. U skladu sa Sporazumom o poslovno-tehničkoj saradnji između Bolnice i Sportskog udruženja uposlenika Bolnice „Tempo“ data je donacija u iznosu od 15.000 KM za organizaciju XIII Sportskih susreta kliničkih centara i bolnica BiH. Druga donacija je data Alzheimer udruženju „AiR“ Sarajevo za organizaciju iCoDem/18 Kongresa o demenciji u iznosu od 3.950 KM.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 79.833 KM, u okviru kojih je najznačajniji rashod po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 45.823 KM. Nakon procjene naplativosti potraživanja, u skladu sa Odlukom direktora o rashodu i otpisu potraživanja od 15. 2. 2019. godine, izvršena je ispravka potraživanja starijih od 365 dana na teret rashoda perioda, u okviru kojeg iznosa se 16.137 KM odnosi na liječenje azilanata i 26.969 KM na potraživanja od „Moje klinike“ Sarajevo po osnovu neizmirenih zakupnina i režijskih troškova iz 2017. godine, za koje je sudski spor u toku.

6.1.3 Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za 2018. godinu iskazana je bruto dobit u iznosu od 118.553 KM, dok je u prethodnoj godini iskazana dobit iznosila 1.152.462 KM. Porez na dobit je obračunat u iznosu od 47.409 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilansa knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u sljedećim iznosima:

	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	51.520.118	50.168.514
Nematerijalna sredstva	264	352
Nekretnine, postrojenja i oprema	50.732.745	47.082.411
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	787.109	780.876

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama, Bolnica stalna sredstva početno vrednuje i iskazuje po trošku nabavke. Pri obračunu amortizacije dugotrajne imovine Bolnica primjenjuje

linernu metodu obračuna. Obračunata amortizacija za 2018. godinu iznosi 2.658.409 KM, od čega se na amortizaciju zgrada odnosi 498.416 KM, postrojenja i opreme 2.151.606 KM, alata, pogonskog i kancelarijskog materijala 4.152 KM i transportnih sredstava 4.235 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava, koji je iskazan u iznosu od 51.510.184 KM (nabavna vrijednost 102.725.019 KM, ispravka vrijednosti 4.819.421 KM). U navedenom iznosu nisu sadržani avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, u iznosu od 9.670 KM. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2018. godini daju se u sljedećoj tabeli: u KM

R. b.	Opis	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pogon. kancel. namj.	Transportna sredstva	Ostala mat. sredstva	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7 (2 do 6)
1	Nabavna vrijednost						
	na dan 1. 1. 2018. g.	59.512.009	37.100.466	2.569.235	56.635	780.876	100.019.221
	- direktna povećanja u 2018. g.	1.280.278	5.029.792	7.353		6.732	6.324.155
	- prenos sa pripreme						0
	- otuđenje i rashodovanje		(3.520.787)	(90.232)		(500)	(3.611.519)
	- ostalo		(6.840)				(6.840)
	na dan 31. 12. 2018. g.	60.792.287	38.602.633	2.486.356	56.635	787.108	102.725.019
2	Akumulirana amortizacija						
	na dan 1. 1. 2018. g.	16.853.455	32.717.640	2.543.602	47.639	-	52.162.336
	- amortizacija za 2018. g.	498.416	2.151.606	4.152	4.235	-	2.658.409
	- amortizacija iz ranijeg razdoblja						0
	- otuđenje i rashodovanje		(3.510.267)	(95.643)			(3.605.910)
	- ostalo						0
	na dan 31. 12. 2018. g.	17.351.871	31.358.979	2.452.111	51.874	-	51.214.835
3	Neto knjigovodstvena vrijednost						
	na dan 1. 1. 2018. g.	42.658.553	4.382.827	25.633	8.996	780.876	47.856.885
	na dan 31. 12. 2018. g.	43.440.416	7.243.654	34.245	4.761	787.108	51.510.184

- **Zemljište i građevinski objekti** su iskazani u iznosu od 43.440.416 KM, što se odnosi na vrijednost imovine koja je Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ od 5. 3. 2012. godine data na korištenje Bolnici. Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da se u zemljišnim knjigama sva imovina vodi kao imovina Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane FNRJ, izuzev jednog objekta (kotlovnice) na kojem je kao posjednik uknjižena Bolnica. Članom 7. navedene Odluke je određeno da Bolnica ostvaruje pravo korištenja u skladu sa propisima o zabrani korištenja državnom imovinom, i to do zakonskog regulisanja ove oblasti.
- U 2018. godini direktna uvećanja materijalnih stalnih sredstava su iznosila 6.324.155 KM, od čega je 3.893.762 KM finansirano iz namjenski doznačenih sredstava Budžeta KS (2.700.000 KM doznačeno je na teret fiskalne 2017. godine i 1.200.000 KM na teret 2018. godine) i 2.430.393 KM iz vlastitih sredstava. Struktura novonabavljenih sredstava: povećanje vrijednosti zgrada 1.280.278 KM, postrojenja i opreme 5.029.792 KM i alata, pogonskog i kancelarijskog materijala 7.353 KM. Na ovim pozicijama smo izvršili testiranja implementacije potpisanih ugovora u vrijednosti od 4.960.405 KM ili 78,43%. Dio testiranih ugovora se odnosi na sljedeće: 1) izrada i montaža svjetlećeg natpisa Bolnice u iznosu od 19.656 KM (sa PDV-om, „DEEP REKLAME“ d.o.o. Visoko), 2) kupovina univerzalne mašine za pranje, dezinfekciju i sušenje medicinskog materijala GETINGE WD 46-5 od 69.849 KM, nabavka mobilnog operacionog stola MEERA sa monitorom za samostalnu vožnju 97.052 KM, tri operacione lampe VST64DF-Volista 132.912 KM, kao i aparata za anesteziju 127.530 KM („Proma“ d.o.o. Sarajevo), 3) nabavka dva dizel električna agregata i dva UPS uređaja za održavanje napona elektroopremi u Operacionom bloku 170.560 KM („Energoinvest SUE“ d.o.o. Sarajevo), 4) nadogradnja elektrohirurške platforme TRIAD FORCE sa grijačima 66.503 („SEDŽAN

INGENERING“ d.o.o. Sarajevo), 5) nabavka i ugradnja prozora i portala u objektu O-II u iznosu od 561.530 KM („Tadić stolarija“ d.o.o. Istočno Sarajevo), 6) nabavka videokolinoskopa sa videoprocetom, izvorom hladnog svjetla i sistemskim kablom za potrebe Odjeljenja za internu medicinu 66.066 KM („OLYMPUS BH“ d.o.o. Sarajevo), nabavka dvije laboratorijske centrifuge za potrebe Odsjeka za transfuzijsku medicinu 26.582 KM („Analitika“ d.o.o. Sarajevo) i nabavka hematološkog analizatora 3 Diff 18.861 KM („Diamedic“ d.o.o. Sarajevo). Revizijom realizacije naprijed navedenih ugovora o nabavkama nismo konstatovali značajnije nepravilnosti.

- Pored ugovora navedenih u prethodnom pasusu, testirali smo i nabavke koje se odnose na: 1) nabavku bolesničkih kreveta sa pratećom opremom u iznosu od 529.296 KM i dodatnu nabavku 28 bolesničkih kreveta i 28 noćnih ormarića 114.332 KM („SEDŽAN INGENERING“ d.o.o. Sarajevo), 2) rekonstrukciju prostorije za MRI aparat 183.519 KM („Kolinvest“ d.o.o. Sarajevo), 3) nadogradnju postojećeg aparata MRI za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom za vodu (chiller) 140.400 KM, nabavku CT uređaja TOSHIBA ASTELION ADVANCED 359.611 KM, nabavku aparata za magnetnu rezonancu (MRI) marke TOSHIBA 1.691.309 KM („Medit“ d.o.o. Sarajevo) i nabavku gama kamere 584.834 KM („Siemens medicina“ d.o.o. Sarajevo). Detaljnije o zaključivanju i realizaciji navedenih ugovora obrazložili smo pod tačkom 7. Izvještaja.
- Kao što se može vidjeti u prezentiranim podacima u prethodnoj tabeli, Bolnica je tokom 2018. godine izvršila rashodovanje stalnih sredstava neotpisane vrijednosti 5.609 KM (nabavne vrijednosti 3.611.519 KM, ispravke vrijednosti 3.605.910 KM), što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.7 Izvještaja.

6.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa iskazana su tekuća sredstva u sljedećim iznosima: u KM

	31. 12. 2018. g.	31. 12. 2017. g.
TEKUĆA SREDSTVA	6.904.386	8.039.793
1. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	734.548	768.813
1.1 Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	713.130	758.190
1.2 Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	-	-
1.3 Gotovi proizvodi	-	-
1.4 Roba	-	-
1.5 Stalna sredstva namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	-	-
1.6 Dati avansi	21.418	10.623
2. Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	6.169.838	7.270.980
2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti	5.321.584	6.991.090
2.2 Kratkoročna potraživanja	819.853	152.611
2.3 Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
2.4 Potraživanja za PDV	-	-
2.5 Aktivna vremenska razgraničenja	28.401	127.279

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Zalihe i sredstva namijenjena prodaji iskazani su 31. 12. 2018. godine u iznosu od 734.548 KM, od čega su najznačajnije zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara 713.130 KM, u okviru kojih sirovine i materijal iznose 656.132 KM.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama donesenim od strane Upravnog odbora je utvrđena politika vrednovanja i iskazivanja zaliha. Zalihe se početno mjere po nabavnoj vrijednosti, a naknadno se za mjerenje zaliha može odabrati i neto prodajna vrijednosti ukoliko je niža. Nabavna vrijednost zaliha sadrži: troškove kupovine (kupovna cijena, carina, porez koji se ne može odbiti, troškovi

prijevoza i slično), te ostali troškovi koji su nastali prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Trgovački popusti, rabati i sl. se oduzimaju kod određivanja troškova nabavke.

Bolnica je u 2018. godini sirovine i materijal nabavila u ukupnom iznosu od 4.340.975 KM, od čega se na nabavku medicinskih pomagala odnosi 1.332.502 KM, medicinskih pomagala – dijagnostika 784.264 KM, lijekova 1.457.467 KM, hrane 247.867 KM i ostalih materijala 67.114 KM. Testiranjem izvršenih nabavki nismo utvrdili odstupanja između fakturiranih i ugovorenih cijena dobavljača.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su 31. 12. 2018. godine u iznosu od 5.321.584 KM. Ova sredstva se odnose na novčana sredstva na računima poslovnih banaka u iznosu od 5.320.437 KM i sredstva u blagajni u iznosu od 1.147 KM. Otvorena su tri transakcijska računa u domaćoj valuti i tri transakcijska računa u stranim valutama.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su kratkoročna potraživanja u bruto iznosu od 894.000 KM, ispravke vrijednosti 71.147 KM i sadašnje vrijednosti 819.853 KM. Iznosi potraživanja po strukturi prikazani su u sljedećoj tabeli:

	31. 12. 2018. g.	31. 12. 2017. g.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	819.853	152.611
Kupci u zemlji	410.778	152.346
Kupci u inozemstvu	6.408	36.144
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(74.147)	(36.288)
Potraživanja od zaposlenika	-	-
Ostale kratkoročna potraživanja	476.814	409
Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja	-	-

Računovodstvenim politikama Bolnice definisano je da se procjena mogućnosti naplate potraživanja provodi uvijek kada potraživanje nije uplaćeno u ugovorenom roku, a najkasnije na dan Izvještaja o finansijskom položaju na kraju perioda. Ispravka (smanjenje vrijednosti) potraživanja se provodi u razdoblju spoznaje o nemogućnosti naplate dijela ili ukupnog potraživanja na teret rashoda perioda. Otpis potraživanja se provodi samo u slučajevima kada se o tome donese odluka odgovarajućeg organa kada je pravno lice likvidirano ili je na drugi način prestalo poslovati, odnosno kada je po konačnoj presudi izgubljen spor. Kada Bolnica otpiše potraživanja i kada za ista nastupi zastara, ista će se prestati priznavati u bilansu.

Kupci u zemlji su iskazani u iznosu od 410.778 KM, od čega se najveći iznosi odnose na potraživanja od „PZU – Moja klinika“ Sarajevo 144.292 KM, „KGH BH“ d.o.o. Sarajevo 73.774 KM i Zavoda zdravstvenog osiguranja KS 52.819 KM. U okviru istih na sumnjiva i sporna potraživanja se odnosi 74.147 KM („PZU – Moja klinika“ 36.065 KM). Na osnovu popisa za 2018. godinu i Odluke o rashodu i otpisu potraživanja, izvršena je ispravka potraživanja na teret rashoda u iznosu od 45.823 KM, koja prelaze rok od 365 dana, a ista se prvenstveno odnose na potraživanja od „Moje klinike“ Sarajevo 26.969 KM (2017. godina) i potraživanja za liječenje azilanata 16.137 KM.

Bolnica vodi sudski spor sa „Mojom klinikom – PZU“ zbog neplaćenih računa po osnovu režijskih troškova i zakupa poslovnog prostora u objektu Bolnice, za period 2016-2017. godine. Bolnica je 22. 4. 2014. godine sa „PZU – Moja klinika“ Sarajevo zaključila Ugovor o zakupu poslovnog prostora na period od pet godina, počevši od 1. 6. 2014. do 1. 6. 2019. godine. Zakupljeni prostor je ukupne površine 754,50 m², nalazi se u objektu O-VIII (Poliklinika), I sprat, ulica Kranjčevićeva br. 12, po cijeni zakupa od 12 KM/m² (bez PDV-a), odnosno 9.054 KM mjesečno ili 108.648 KM godišnje. Pored toga, zakupac je dužan refundirati mjesečne troškove grijanja u paušalnom iznosu od 2.000 KM (sa PDV-om, u sezoni grijanja), kao i troškove potrošnje vode u paušalnom iznosu od 100 KM (sa PDV-om). Navedenim Ugovorom su predviđena zajednička ulaganja, odnosno da zakupac ima pravo zakupljeni prostor dovesti u stanje koje odgovara budućoj namjeni. Ugovorne strane su saglasne da zajednički ulažu

sredstva u sanaciju i rekonstrukciju prostora na način da Bolnica ulaže do 50% iznosa jednogodišnje zakupnine, a preostali iznos do ukupnih troškova sanacije i rekonstrukcije ulaže zakupac. Ugovorne strane su saglasne da će se ugovorena zakupnina umanjiti za vrijednost izvedenih i od strane Bolnice pisano priznatih radova. Bolnica je 3. 4. 2018. godine podnijela tužbu protiv „PZU – Moja klinika“ za utvrđivanje raskida ugovora o zakupu poslovnog prostora i isplatu dugovanja po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora, u periodu od 2. 8. 2016. do 5. 3. 2018. godine, u iznosu od 62.449 KM, sa zakonskim zateznim kamatama. Zakupac je 18. 10. 2018. godine podnio protivtužbu protiv Bolnice radi isplate 255.766 KM po osnovu izvršenih nužnih i korisnih radova, na koju je Bolnica dala odgovor 15. 11. 2018. godine. Bolnica još uvijek nije utužila potraživanja od „PZU – Moja klinika“ Sarajevo iz 2018. godine u iznosu od 144.292 KM.

Preporuka:

- ***poduzeti sve mjere i aktivnosti u cilju naplate potraživanja od „PZU – Moja klinika“ Sarajevo po osnovu neplaćanja režijskih troškova i zakupa poslovnog prostora u objektu Bolnice.***

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 476.814 KM, od čega se na potraživanja od Budžeta Kantona Sarajevo po osnovu potpisanih ugovora/sporazuma o finansiranju nabavke stalnih sredstava za potrebe Bolnice odnosi 200.000 KM, potraživanja za bolovanje preko 42 dana 130.914 KM i na potraživanja od radnika za akontacije po službenom putu 2.426 KM. Potraživanja od ZZOKS iznose 143.475 KM, od čega 61.521 KM po osnovu otpremnina i pomoći u slučaju smrti i 81.954 KM po osnovu povrata participacije. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da Bolnica nije sačinila zahtjeve za povrat sredstava po osnovu bolovanja preko 42 dana, za period 2016-2018. godine u ukupnom iznosu od 203.247 KM (2016. godina 59.986 KM, 2017. godina 75.737 KM i 2018. godina 67.524 KM), što nije u skladu sa članovima 46. i 47. Zakona o zdravstvenom osiguranju i Odlukom o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, kojom je određena visina i način ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda.¹⁰ Od strane odgovorne osobe, navedeno je pravdano nedostatkom vremena za obradu dokumentacije, iako je na problem ukazano prilikom obavljanja prethodne revizije. Za obračunatu i isplaćenu naknadu bolovanja zaposlenim preko 42 dana u 2018. godini izvršeno je storniranje troškova plaća i priznavanje potraživanja u iznosu od 67.524 KM, iako stvarno nije sačinjen i poslat zahtjev Zavodu, kojim se traži refundiranje sredstava po navedenom osnovu, zbog čega se nisu stekli uslovi za priznavanje navedenih potraživanja. Zbog svega navedenog konstatujemo da prihodi i rashodi Bolnice nisu pravilno iskazani, u skladu sa tačkama od 74-80. Okvira za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja.**

Preporuke:

- ***zahtjeve za refundaciju bolovanja preko 42 dana pravovremeno ispostavljati, u skladu sa članovima 46. i 47. Zakona o zdravstvenom osiguranju i Odlukom o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, kojom je određena visina i način ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, a koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda;***
- ***prihode i rashode pravilno iskazivati u obračunskom periodu u kom su i nastali, u skladu sa tačkama 74-80. Okvira za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja.***

6.2.2.4 Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 28.401 KM, a odnose se na unaprijed isplaćene troškove naknada za prevoz zaposlenih za I/2019. godine.

¹⁰ Shodno Odluci, naknada plaće koju refundira Zavod je 80% neto isplaćene plaće na koju je plaćen doprinos i ista ne može biti veća od 80% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

u KM

	31. 12. 2018. g.	31. 12. 2017. g.
KAPITAL	44.556.578	44.485.434
Osnovni kapital	-	-
Statutarne i druge rezerve	42.222.848	42.222.848
Neraspoređena dobit	2.333.730	2.262.586
Gubitak do visine kapitala	-	-

Osnovni kapital nije iskazan u poslovnim knjigama, kao ni u sudskom registru, iz razloga što je Bolnica javna ustanova koja se registruje u registru javnih ustanova koje nemaju obavezu iskazivanja visine kapitala prema Zakonu o ustanovama.

Statutarne i druge rezerve su iskazane u iznosu od 42.222.848 KM.

Neraspoređena dobit u iznosu od 2.333.730 KM se odnosi na evidentiranu neto dobit ranijih godina 2.262.586 KM i na neraspoređenu dobit tekuće izvještajne godine 71.144 KM.

6.2.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja su na datum bilansa iskazana u iznosu od 9.490.959 KM, od čega se na dugoročna razgraničenja odnosi 8.260.923 KM. Navedeni iznos predstavlja vrijednost doniranih nekretnina, postrojenja i opreme, koja se ne evidentiraju direktno kao prihod perioda, već kao odgođeni prihod kroz obračunatu amortizaciju sredstava koja su nabavljena ili izgrađena iz tih donacija. To priznavanje prihoda traje sve dok se ta sredstva ne amortizuju u cijelosti, u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstveno obuhvaćanje donacija i objavljivanje. Ostatak rezervisanja u iznosu od 1.230.036 KM odnosi se na rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u skladu sa MRS-om 19 u iznosu od 479.187 KM i na ostala dugoročna rezervisanja po sudskim sporovima 750.849 KM. **Prema prezentiranim podacima Odjela za opće, pravne i kadrovske poslove na dan 31. 12. 2018. godine, protiv Bolnice se vode sporovi ukupne vrijednosti od 919.364 KM (bez sudskih troškova i kamata), od čega se 388.029 KM odnosi na tužbe za naknadu štete po osnovu liječenja i radne sporove, dok se 531.335 KM odnosi na tužbe radnika zbog nepoštivanja Kolektivnog ugovora za oblast zdravstva i Pravilnika o radu, u periodu 2013-2016. godine (isplata naknade za uslove rada, razliku toplog obroka, naknade za prevoz, za rad noću, rad na državni praznik, rad u neradne dane, razliku isplaćenog regresa).** Značajnim smatramo navesti da je i na ostalim pasivnim razgraničenjima rezervisan preostali iznos od 297.851 KM po započetim sudskim sporovima, tako da ukupni iznos rezervisanja za sudske sporove iznosi 1.048.700 KM (od čega 200.000 KM za sudske troškove), što je izvršeno u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

6.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su kratkoročne obaveze u iznosu od 3.907.177 KM, u okviru kojih se na obaveze iz poslovanja odnosi 2.038.028 KM (primljeni avansi, depoziti i kaucije 17.628 KM i dobavljači u zemlji 2.020.400 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 1.611.576 KM, druge obaveze 231.573 KM, obaveze za PDV 9.818 KM i obaveze za porez na dobit 16.182 KM.

6.2.6 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja su u finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazana u iznosu od 469.790 KM, u okviru kojih se na unaprijed obračunate rashode perioda odnosi 41.337 KM, unaprijed naplaćeni prihod 7.652 KM, odloženi prihod za primljene donacije 121.208 KM i ostala

pasivna vremenska razgraničenja po osnovu dijela sudskih sporova 299.594 KM (objašnjeno pod tačkom 6.2.4 Izvještaja).

Odloženi prihod za primljene donacije se najvećim dijelom odnosi na neutrošena sredstva po osnovu primljenih donacija od Općine Centar Sarajevo u iznosu od 92.962 KM.

6.2.7 Popis sredstava i obaveza

Odlukom i rješenjima direktora od 14. 12. 2018. godine formirana je Centralna popisna komisija i pojedinačne popisne komisije za provedbu redovnog godišnjeg popisa za 2018. godinu, sa zadatkom da izvrše redovan popis imovine, potraživanja i obaveza. Centralna popisna komisija je sačinila Elaborat/Izvještaj sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine, koji je Upravni odbor usvojio Odlukom 26. 2. 2019. godine, zajedno sa prijedlozima i zaduženjima, nakon čega su izvršena potrebna knjiženja.

U 2018. godini je započeo proces zamjene svih starih bolesničkih kreveta, te je izvršena nabavka 139 novih kreveta, što je finansirano sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Bolnica je iz upotrebe sa svih odjeljenja povukla 122 stara kreveta koji su knjigovodstveno evidentirani na „Magacin stalnih sredstava – stomatologija“. U vezi s ovim, konstatovali smo da popisna komisija nije izvršila popis navedena 122 stara bolesnička kreveta na dan 31. 12. 2018. godine, a prema prezentiranoj pismenoj izjavi odgovorne osobe, 20. 6. 2019. godine isti su raklopljeni i kao takvi uskladišteni, kako bi se prodali u staro gvožđe. Prema naknadno prezentiranoj dokumentaciji, Odlukom direktora od 1. 4. 2019. godine odobrena je prodaja 89 bolničkih kreveta, kao sirovina željeza, uz određeni procenat ostalog otpada. Na osnovu Odluke, istog dana je zaključen Ugovor o kupoprodaji sa „Cibos“ d.o.o. Sarajevo u svrhu otkupa kreveta kao sekundarnih sirovina, po cijeni od 320 KM/t, te je u skladu sa tim 23. 4. 2019. godine izvršeno vaganje sirovina. Tom prilikom je ustanovljeno da sirovine teže 5,22 tone, što odgovara vrijednosti od 1.954 KM. Za preostala 33 stara kreveta nije prezentirana dokumentacija o smještaju i zaduženju, zbog čega ne možemo potvrditi da se oni nalaze u poslovnim prostorijama Bolnice.

Analitičkim postupcima i uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da je od strane Komisije koja je popisivala magacin za gorivo – agregati i magacin za gorivo – kotlovnica, stvarno stanje goriva utvrđeno na osnovu pismenih zabilješki odgovornih osoba, koje su bile i neposredno zadužene za funkcionisanje agregata i kotlovnice, u ukupnom iznosu od 137.567 KM, od čega u agregatima 5.997 KM i u kotlovnici 131.569 KM.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, konstatujemo da popis starih bolesničkih kreveta i goriva, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem istih, nije izvršeno u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH.

Na osnovu člana 43. Statuta, direktor je 21. 6. 2012. godine donio Odluku o imenovanju Komisije za rashod, sa zadatkom da u toku godine, a na osnovu ukazane potrebe, izvrši rashodovanje stalnih sredstava, sitnog inventara i potrošnog materijala po organizacionim jedinicama i na nivou Bolnice. Također je 6. 9. 2017. godine donio Rješenje o imenovanju Akcionog tima za otpis i uklanjanje materijalnih sredstava koja nisu u upotrebi, kojim su definisane sljedeće dužnosti tima u procesu uklanjanja otpisanih materijalnih sredstava: 1) izrada specifikacije otpisanih materijalnih sredstava koja se mogu uništiti u krugu Bolnice ili odvesti na gradsku deponiju, te donošenje Odluke o tome; 2) izrada specifikacije otpisanih materijalnih sredstava koja su za „Otpad“, uz finansijsku nadoknadu, u skladu sa njihovom ponudom i donošenje Odluke o tome; 3) izrada specifikacije otpisanih materijalnih sredstava koja se mogu prodati putem licitacije ili neposredne pogodbe, te donošenje Odluke o tome; 4) izrada specifikacije otpisanih materijalnih sredstava koja se mogu pokloniti određenim institucijama ili osobama, te donošenje Odluke o tome.

Imenovana Komisija za rashod je 12. 7. 2018. godine i 31. 12. 2018. godine sačinila dva Prijedloga za rashod stalnih sredstava, u kojima je predložila da se za realizaciju zaduži Akcioni tim. Na osnovu navedenih prijedloga direktor je 21. i 22. 1. 2019. godine donio dvije odluke o rashodu stalnih sredstava i sitnog inventara, za period od 1. 1. do 30. 6. 2018. godine i za period od 1. 7. do 31. 10. 2018. godine, ukupne sadašnje vrijednosti od 916 KM (nabavna vrijednost 2.265.310 KM, ispravka vrijednosti

2.264.394 KM). U navedenim odlukama je definisano da se rashodovana sredstva koja sadrže reciklažne materijale prodaju pravnim licima koja imaju dozvolu za upravljanje tim materijalima, te da se ostala rashodovana sredstva koja se ne mogu prodati uklone iz Bolnice i prodaju kao otpad. Za realizaciju ovih odluka zaduženo je Odjeljenje za ekonomsko-finansijske poslove i Akcioni tim za otpis.

Pored navedenih odluka, Upravni odbor je 26. 2. 2019. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o popisu imovine, obaveza i potraživanja za 2018. godinu, kojom je prihvatio Izvještaj Centralne popisne komisije sa prijedlozima i zaduženjima. Na osnovu Izvještaja Centralne popisne komisije, bez donošenja posebne odluke izvršeno je rashodovanje stalnih sredstava sadašnje vrijednosti od 4.714 KM (nabavna vrijednost 1.346.209 KM, ispravka vrijednosti 1.341.495 KM).

Bolnica je u 2018. godini triput vršila rashodovanje stalnih sredstava. Prije sačinjavanja prijedloga za rashod i donošenja odluka o rashodu navedene opreme ispoštovana je propisana procedura koja se odnosi na razmatranje svih prijedloga od strane stalno imenovane Komisije za rashod stalnih sredstava i sitnog inventara. **Međutim, Bolnica nije prezentirala dokaze da je navedena stalna sredstva prije rashodovanja zapisnički uništila ili predala ovlaštenim pravnim subjektima za odvoz otpadnog materijala, odnosno da je pokušala ista donirati humanitarnim ili drugim zainteresovanim subjektima. Od dokaza, jedino nam je prezentiran „Ugovor o kupoprodaji rashodovanih materijalnih sredstava u svrhu otkupa sekundarnih sirovina“, potpisan sa preduzećem „CIBOS“ d.o.o. Sarajevo od 15. 8. 2018. godine, po kom osnovu je Bolnica fakturisala i ostvarila prihod u iznosu od 3.851 KM za prodaju sekundarnih sirovina – željeza i olova, za koji ne možemo potvrditi da se odnosi na rashodovana stalna sredstva. Dakle, obavljenom revizijom smo utvrdili da je rashod stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 5.630 KM (CT aparat, RTG aparat, elektrokauter neurohirurški, ultrazvučni dijagnostički sistem i dr. medicinska oprema ukupne nabavne vrijednosti 3.611.519 KM¹¹), kojim su navedena stalna sredstva u potpunosti isknjižena iz poslovnih evidencija, izvršen bez prethodno provedenog postupka njihovog uništenja, prodaje ili doniranja. Imajući u vidu da se radi o stalnim sredstvima potencijalno značajne upotrebne ili prodajne vrijednosti, navedeno postupanje nije u skladu sa donesenom Odlukom Upravnog odbora o usvajanju Elaborata o popisu imovine, obaveza i potraživanja za 2018. godinu, odlukama direktora o rashodovanju i Rješenjem direktora o imenovanju Akcionog tima za otpis i uklanjanje materijalnih sredstava koja nisu u upotrebi.**

Preporuke:

- ***prilikom popisa stalnih sredstava na zalihama osigurati dosljedno poštivanje članova 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;***
- ***rashodovanje stalnih sredstava vršiti uz dosljedno provođenje donesenih odluka i rješenja Upravnog odbora i direktora, u dijelu koji se odnosi na njihovu prodaju, uništenje ili doniranje.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 2.109.933 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 3.779.439 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom. Izvještaj o novčanom toku urađen je prema MRS-u 7 po indirektnoj metodi.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama na kapitalu za 2018. godinu sačinjen je u skladu sa važećim propisima, pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

¹¹ od čega na dan 30. 6. nabavne vrijednosti 237.741 KM, 31. 10. u iznosu 2.027.569 KM i po godišnjem popisu na dan 31. 12. 2018. godine 1.346.209. KM.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjene su u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Bolnice je 26. 1. 2018. godine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o javnim nabavkama, člana 20. Statuta i člana 7, stav 3. Pravilnika o javnim nabavkama, donio Plan javnih nabavki za 2018. godinu. Isti je u 2018. godini mijenjan osam puta, najčešće zbog realizacije kapitalnih investicija koje su finansirane iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo. U skladu sa navedenim aktima, direktor imenuje pojedinačne Komisije za javne nabavke.

Bolnica je u 2018. godini planirala nabavke roba, usluga i radova u vrijednosti od 11.359.651 KM¹², od čega je nakon provedenih procedura dodijelila ugovore u ukupnom iznosu od 10.669.180 KM. U okviru navedenog iznosa, putem otvorenog postupka je zaključeno 30 ugovora u vrijednosti od 8.594.605 KM, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja 19 ugovora 710.107 KM, konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda 36 ugovora 782.559 KM i putem direktnog sporazuma 154 ugovora 581.909 KM. Revidirali smo procedure javnih nabavki za sedam otvorenih, šest pregovaračkih i dva konkurentska postupka, u vrijednosti od 5.076.803 KM ili 47,58% ukupne vrijednosti istih u 2018. godini.

Obavljenom revizijom smo konstatovali nepravilnosti kod sljedećih povezanih postupaka:

R. b.	Revidirani postupak	Predmet nabavke	Vrijednost nabavke (u KM)	Dobavljač
1.	Otvoreni postupak	Nabavka, isporuka i ugradnja aparata za magnetnu rezonancu	1.691.309 KM	„Medit“ d.o.o. Sarajevo
2.	Otvoreni postupak	Rekonstrukcija prostora za MRI aparat	183.519 KM	„Kolinvest“ d.o.o. Sarajevo
3.	Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci	Nadogradnja postojećeg aparata za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom za vodu (chiller)	140.400 KM	„Medit“ d.o.o. Sarajevo
4.	Otvoreni postupak	Bolesnički kreveti sa opremom	1.193.447 KM	„Sedžan ingenering“ d.o.o. Sarajevo
5.	Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci	Trapezi i trakacioni sistemi za bolesničke krevete	117.331 KM	„Sedžan ingenering“ d.o.o. Sarajevo
6.	Otvoreni postupak	Nabavka Gama kamere	584.834 KM	„Siemens medicina“ d.o.o. Sarajevo
7.	Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci	Nabavka hrane	132.656 KM	„Vinojug“ d.o.o. Sarajevo

Nabavka, isporuka i ugradnja aparata za magnetnu rezonancu

Bolnica je 1. 2. 2018. godine zaključila Ugovor o nabavci, isporuci i ugradnji aparata za magnetnu rezonancu (u daljem tekstu: MRI aparat) sa dobavljačem „Medit“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 1.691.309 KM. Rok isporuke ugovorene i specificirane opreme, kao i pripadajućih usluga je 120 dana

¹² Sve vrijednosti javnih nabavki iskazane su sa PDV-om.

od datuma obostranog potpisivanja ugovora i dobijanja narudžbe. Postupak javne nabavke je započet Obavještenjem o nabavci putem međunarodnog otvorenog javnog poziva od 20. 11. 2017. godine. Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatujemo da je 26 zainteresovanih potencijalnih ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju, na objavljeni javni poziv su pristigle tri ponude za nabavku aparata, od kojih je samo ponuda izabranog ponuđača od strane komisije ocijenjena kao kvalifikovana i prihvatljiva. Zapisnik o primopredaji MRI aparata TOSHIBA VANTAGE ALAN, proizvođača „TOSHIBA“ je sačinjen 23. 7. 2018. godine, u kojem je konstatovan datum isporuke 17. 7. 2018. godine, završetak instalacije i primopredaje magneta 23. 7. 2018. godine. **Konstatujemo da isporuka, instalacija i primopredaja MRI aparata nije izvršena u ugovorenom roku zbog rekonstrukcije prostora u koji je aparat trebao biti instaliran i provođenja pregovaračkog postupka za njegovu nadogradnju.**

Rekonstrukcija prostora za MRI aparat

Nakon provedene procedure otvorenog postupka, koja je započela 3. 4. 2018. godine donošenjem Odluke o pokretanju postupka javne nabavke i objavom Obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki, Bolnica je 11. 5. 2018. godine sa dobavljačem „Kolinvest“ d.o.o. Sarajevo zaključila Ugovor o izvođenju radova „Rekonstrukcije prostora za MRI aparat“ u vrijednosti od 183.519 KM. Rok za izvođenje radova je 45 dana, računajući od dana potpisivanja ugovora obje ugovorne strane. **U Zapisniku Komisije za primopredaju izvedenih radova na rekonstrukciji prostora za smještaj MRI aparata od 4. 9. 2018. godine navedeno je da je izvođač radova „Kolinvest“ predmetne radove završio sa 45 (četrdeset pet) dana zakašnjenja.**

Nadogradnja postojećeg aparata za magnetnu rezonancu (MRI) sa RF kabinom i rashladnim sistemom za vodu (chiller)

Povezano sa naprijed navedenim, direktor Bolnice je 5. 4. 2018. godine donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku robe: „Nadogradnja postojećeg aparata za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom (chiller)“, sa procijenjenom vrijednošću javne nabavke u iznosu od 120.000 KM (bez PDV-a). U Obrazloženju za donošenje ove Odluke, kao zakonski osnov za provođenje predmetnog postupka, naveden je član 22, stav 1, tačka b) Zakona o javnim nabavkama, kao i sljedeće pojašnjenje: „Ugovorni organ ima potrebu, od dobavljača iz osnovnog ugovora, za dodatnom isporukom RF kabine i rashladnog sistema za vodu (chiller), koji su namijenjeni za proširenje postojećeg aparata za magnetnu rezonancu. Naime, Ugovorni organ je donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke roba: „Aparat za magnetnu rezonancu“, putem otvorenog postupka, nakon kojeg je 01.02.2018. godine sa dobavljačem „Medit“ d.o.o. Sarajevo zaključen Ugovor o javnoj nabavci roba. Predmetna roba nije bila predviđena u osnovnom ugovoru, tako da dodatna isporuka predstavlja proširenje obima proizvoda kao posljedica nedostataka koji su uočeni prilikom pregleda aparata za magnetnu rezonancu, a isti nisu bili predviđeni u toku postupka nabavke i ugovaranja. Samostalna predmetna nabavka neovisna od postojećeg Dobavljača mogla bi izazvati nabavku drugačije robe drugih tehničkih karakteristika što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom i dovelo bi do značajnih tehničkih poteškoća u funkcionisanju aparata za magnetnu rezonancu. Vrijednost osnovnog ugovora iznosi 1.445.563 KM (bez PDV-a), a procijenjena vrijednost nadogradnje aparata za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom za vodu (chiller) iznosi 120.000 (bez PDV-a), iz čega je vidljivo da ne prelazi 10% od vrijednosti osnovnog ugovora.“

Nakon provedenog ovog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, Bolnica je 2. 7. 2018. godine sa dobavljačem „Medit“ d.o.o. Sarajevo zaključila ugovor za „Nadogradnju postojećeg aparata za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom za vodu (chiller)“ u vrijednosti od 140.400 KM. Rok isporuke ukupne ugovorene i specificirane količine opreme, kao i pripadajućih usluga je 45 dana, računajući od datuma obostranog potpisivanja ovog ugovora i dobijanja narudžbe. Zapisnik o primopredaji Rashladnog uređaja „DAIKIN“ za MRI aparat sačinjen je 18. 9. 2018. godine, u kojem je

konstatovan datum isporuke 3. 7. 2018. godine, završetak instalacije i primopredaje rashladnog uređaja 10. 7. 2018. godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno, vezano za provođenje procedura nabavke MRI aparata, konstatujemo da je Bolnica samo dva mjeseca nakon potpisivanja osnovnog ugovora, tj. 5. 4. 2018. godine donijela Odluku o pokretanju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za „Nadogradnju postojećeg aparata za magnetnu rezonancu sa RF kabinom i rashladnim sistemom (chiller)“, dajući obrazloženje da su uočeni nedostaci primijećeni prilikom pregleda aparata za magnetnu rezonancu, te da nisu bili predviđeni u postupku nabavke i potpisivanja osnovnog ugovora. Ovo obrazloženje ne možemo prihvatiti zbog toga što je zapisnički konstatovano da je aparat za magnetnu rezonancu isporučen tek 17. 7. 2018. godine. Zbog svega navedenog konstatujemo da Bolnica prilikom nabavke MRI aparata i njegove nadogradnje, ukupne vrijednosti od 1.831.709 KM, nije dosljedno ispoštovala odredbe članova 3. i 53, stav 1) Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na efikasno korištenje javnih sredstava, kao i pripremu tenderske dokumentacije koja će sadržavati potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešćem, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

Bolesnički kreveti sa opremom

Nakon provedenog otvorenog postupka za nabavku roba – Bolesnički kreveti sa opremom, Bolnica je 31. 8. 2018. godine zaključila Okvirni sporazum na period od 24 mjeseca sa dobavljačem „Sedžan ingenering“ d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od 1.193.447 KM. Okvirnim sporazumom je prihvaćena ponuda za kupovinu 270 bolesničkih kreveta za standardnu njegu, 270 natkasni (noćnih ormarića), 30 ograda za krevete, 6 generatora za topli zrak uz krevete, 2 kreveta za poluintenzivnu njegu i 1 krevet za intenzivnu njegu sa specijalnim madracom. U skladu sa potpisanim provedbenim ugovorom 31. 8. 2018. godine u vrijednosti od 529.296 KM, 22. 10. 2018. godine je zapisnički konstatovana izvršena isporuka 109 kreveta za standardnu njegu, 111 natkasni, 30 ograda za krevete, 6 generatora i po 1 krevet za poluintenzivnu i intenzivnu njegu. **Prilikom primopredaje bolesničkih kreveta, zapisnički je konstatovano da je uočeno da istima nedostaje, a što nije traženo tenderskom dokumentacijom: 1. trapezi za bolesničke krevete (194 kom), 2. sistemi za trakciju za Odsjek ortopedije (2 kom), a bez čega bolesnički kreveti ne mogu biti u potpunosti u funkciji.** U skladu sa drugim provedbenim ugovorom od 26. 9. 2018. godine u vrijednosti od 114.332 KM, 28. 11. 2018. godine je zapisnički konstatovana izvršena isporuka još 28 bolesničkih kreveta za standardnu njegu i 28 natkasni. Ostale ugovorene količine bolesničkih kreveta do ugovorene vrijednosti iz okvirnog sporazuma planiraju se realizovati u narednoj 2019. godini.

Trapezi i trakacioni sistemi za bolesničke krevete

Povezano sa zaključenim okvirnim sporazumom za nabavku bolesničkih kreveta, obavljenom revizijom smo utvrdili da je direktor 21. 11. 2018. godine donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku robe: „Trapezi i trakacioni sistemi za bolesničke krevete“, sa procijenjenom vrijednošću javne nabavke u iznosu od 102.000 KM (bez PDV-a). U obrazloženju za donošenje ove Odluke, kao zakonski osnov za provođenje predmetnog postupka, naveden je član 22, stav 1, tačka b) Zakona o javnim nabavkama, kao i sljedeće pojašnjenje: „Ugovorni organ ima potrebu, od dobavljača iz osnovnog ugovora, za dodatnom isporukom trapeza i trakacionih sistema za bolesničke krevete od dobavljača iz osnovnog ugovora koje su namijenjene za funkcionisanje bolesničkih kreveta. Naime, Ugovorni organ je donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke roba: „Bolesnički kreveti sa pratećom opremom“, putem otvorenog postupka, nakon kojeg je 31.08.2018. godine sa dobavljačem „Sedžan ingenering“ d.o.o. Sarajevo zaključen Ugovor o javnoj nabavci roba. Predmetna roba nije bila predviđena u osnovnom ugovoru, tako da dodatna isporuka predstavlja proširenje obima proizvoda kao posljedica nedostataka koji su uočeni prilikom pregleda bolesničkih kreveta, a isti nisu bili predviđeni u toku postupka nabavke

i ugovaranja. Samostalna predmetna nabavka neovisna od postojećeg Dobavljača mogla bi izazvati nabavku drugačije robe drugih tehničkih karakteristika što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom i dovelo bi do značajnih tehničkih poteškoća u funkcionisanju bolesničkih kreveta. Vrijednost osnovnog ugovora iznosi 1.020.040 KM (bez PDV-a), a procijenjena vrijednost trapeza i trakacionih sistema iznosi 120.000 (bez PDV-a), iz čega je vidljivo da ne prelazi 10% od vrijednosti osnovnog ugovora.“

Nakon provedenog ovog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, Bolnica je 28. 12. 2018. godine sa dobavljačem „Sedžan ingenering“ d.o.o. Sarajevo“ zaključila ugovor za isporuku 194 trapeza i 2 trakaciona sistema za bolesničke krevete u vrijednosti od 117.331 KM. Zapisnik o primopredaji 194 trapeza i 2 trakaciona sistema sačinjen je 15. 2. 2019. godine, u kojem je konstatovan datum isporuke, završetak instalacije i primopredaje istih 1. 2. 2019. godine. **Zbog svega navedenog konstatujemo da Bolnica prilikom nabavke bolesničkih kreveta sa pratećom opremom, ukupne vrijednosti od 1.310.778 KM, nije dosljedno ispoštovala odredbe članova 3. i 53, stav 1) Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na efikasno korištenje javnih sredstava, kao i pripremu tenderske dokumentacije koja će sadržavati potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešćem, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.**

Nabavka gama kamere

Obavještenjem o nabavci putem međunarodnog otvorenog javnog poziva od 20. 11. 2017. godine, Bolnica je započela postupak nabavke gama kamere, procijenjene vrijednosti od 513.000 KM (bez PDV-a), međutim isti je 8. 1. 2018. godine okončan donošenjem Odluke o poništenju postupka javne nabavke, iz razloga što nijedna od primljenih ponuda nije bila prihvatljiva. Prema prezentiranom, od 26 zainteresovanih potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, pristigle su dvije ponude, i to sljedećih preduzeća: 1) „Siemens medicina“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 491.502 KM, sa garantnim periodom 12 mjeseci i rokom isporuke 7 dana; 2) „Medical“ d.o.o. Mostar 583.040 KM, sa garantnim periodom 26 mjeseci i rokom isporuke 25 dana. Komisija za provođenje postupka javne nabavke je pristigle ponude odbacila, iz razloga što su iste nepotpune i ne ispunjavaju uslove iz tenderske dokumentacije, u skladu sa članom 68, stav 4), tačka i) Zakona o javnim nabavkama, što je detaljno obrazloženo u Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda od 5. 1. 2018. godine.

Nakon ponovljenog otvorenog postupka, Bolnica je 14. 3. 2018. godine sa dobavljačem „Siemens medicina“ d.o.o. Sarajevo zaključila Ugovor o nabavci gama kamere ukupne vrijednosti 584.834 KM, sa garantnim rokom od 36 mjeseci. Rok isporuke ugovorene i specificirane opreme, kao i pripadajućih usluga je 56 dana od datuma obostranog potpisivanja ugovora i dobijanja narudžbe, odnosno od dana potvrde od Bolnice da je prostorija predviđena za smještaj predmetne opreme spremna za instalaciju, u skladu sa minimalnim predinstalacionim zahtjevima proizvođača. Prema prezentiranom, od devet potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, pristigla je samo ponuda izabranog dobavljača. **Obavljenom revizijom utvrdili smo da je izabrani ponuđač „Siemens medicina“ d.o.o. Sarajevo u drugom ponovljenom otvorenom postupku dostavio ponudu u iznosu od 584.834 KM i da je ista za 93.332 KM veća u odnosu na ponudu datu u prvom poništenom postupku, međutim Bolnica je navedenu ponudu prihvatila i potpisala ugovor o nabavci. Navedeno ukazuje na potrebu utvrđivanja razloga i analizu posljedica koje su nastupile ovakvim provođenjem procedura Zakona o javnim nabavkama. S tim u vezi, utvrdili smo da je u drugom postupku, iz tenderske dokumentacije izbačen dio koji se odnosi na Tehničku i profesionalnu sposobnost – član 48-51. Zakona u kojem je traženo da ponuđač ima uredno izvršen najmanje jedan ugovor, čiji je predmet isti ili sličan kao što je predmet nabavke i čiji iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke. Navedeno ističemo jer je isto bilo razlog zbog čega je ponuda izabranog ponuđača proglašena neprihvatljivom u prvom postupku. Pored toga, potpisani ugovor o nabavci sa izabranim ponuđačem nije identičan nacrtu ugovora iz tenderske dokumentacije, već je u istom, u nastavku ranijeg teksta iza zareza, dodata odredba da je rok isporuke: „56 dana od dana potvrde Bolnice da je prostorija predviđena za smještaj predmetne opreme spremna za instalaciju, u skladu sa minimalnim predinstalacionim zahtjevima**

proizvođača“. Zapisnik o primopredaji gama kamere SYMBIA EVO EXCEL, proizvođača „SIEMENS“ sačinjen je 21. 12. 2018. godine u kojem je konstatovan datum isporuke 30. 10. 2018. godine, završetak instalacije i primopredaje opreme 21. 12. 2018. godine. **Konstatujemo da isporuka gama kamere nije izvršena u ugovorenom roku, već u roku koji je naknadno utvrđen.**

Nabavka hrane

Direktor Bolnice je 14. 3. 2018. godine donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, kojim je predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma, procijenjene vrijednosti javne nabavke u iznosu od 64.900 KM (bez PDV-a), po lotovima: lot 1 – svježe povrće i salate i lot 2 - voće, proizvodi od voća i napici. Kao zakonski osnov za provođenje postupka javne nabavke naveden je član 21, stav 1), tačka a) Zakona o javnim nabavkama, koji propisuje uslove za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka. U predmetnom slučaju, Bolnica i nakon tri prethodno provedena otvorena postupka nije izabrala dobavljača za predmetne robe jer je u skladu sa članom 32, stav 4) Zakona o javnim nabavkama predvidjela zaključivanje Okvirnog sporazuma sa više ponuđača za isti predmet nabavke, s tim da broj ponuđača sa kojima se zaključuje Okvirni sporazum ne može biti manji od tri, pod uslovom da postoji dovoljan broj ponuđača. U prvom i drugom otvorenom postupku prijavila su se po dva ponuđača, jedan kvalifikovan i jedan nekvalifikovan, dok se u trećem otvorenom postupku prijavio jedan kvalifikovani ponuđač za predmetnu nabavku. Postupci javnih nabavki su tri puta okončani donošenjem odluka o poništenju istih iz razloga jer nije dostavljen dovoljan broj ponuda i/ili su ponude odbačene jer nisu zadovoljile uslove iz tenderske dokumentacije. Po okončanju pregovaračkog postupka koji je vođen samo sa jednim ponuđačem, Bolnica je 3. 4. 2018. godine sa dobavljačem „Vinojug“ d.o.o. Sarajevo zaključila Okvirni sporazum o nabavci roba, na period od 24 mjeseca, koji traje do isteka sporazuma, odnosno do utrošene maksimalne finansijske vrijednosti: za lot 1 – do 39.346 KM na godišnjem nivou, odnosno do 78.692 KM za period od dvije godine; i za lot 2 – do 26.982 na godišnjem nivou, odnosno do 53.964 KM za period od dvije godine. **Konstatovali smo da prilikom donošenja odluke o pokretanju postupka javne nabavke, u određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma, Bolnica nije uzela u obzir maksimalno procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodatnu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 15, tačka e) Zakona o javnim nabavkama. Skrećemo pažnju na to da je u tenderskoj dokumentaciji navedeno da se radi o lotovima sa promjenjivim cijenama, kao i da će se Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donositi na mjesečnom nivou, dok je u potpisanom ugovoru sa dobavljačem definisano da je isti dužan na mjesečnom nivou popunjavati Obrazac za cijenu ponude za date lotove u periodu od 15. do 20. tekućeg mjeseca za naredni mjesec. Shodno navedenom, Bolnica je svaki mjesec 2018. godine zaključivala provedbene ugovore o nabavci roba, sa cijenama koje su fluktuirale u zavisnosti od popunjenog Obrasca za cijenu ponude od strane dobavljača, te je upitna svrsishodnost zaključivanja navedenog ugovora.**

Imajući u vidu naprijed opisane provedene procedure prilikom zaključivanja ugovora za nabavku gama kamere u vrijednosti od 584.834 KM i okvirnog sporazuma za nabavku hrane od 132.656 KM, utvrdili smo da Bolnica nije ispoštovala opći princip da se javna nabavka provodi s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *provođenje procedura za nabavku roba, usluga i radova vršiti uz dosljedno poštovanje principa i odredbi Zakona o javnim nabavkama, a naročito u dijelu koji se odnosi na efikasno korištenje javnih sredstava, kao i pripremu tenderske dokumentacije koja će sadržavati potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora.*

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Komentare na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu Bolnica je dostavila 5. 7. 2019. godine i priložila dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja i priloženu dokumentaciju koja se odnosi na: osporavanje dinamičkog plana nabavke MRI aparata, korištenje termina bruto dobiti i iznošenje navoda da je Bolnica sa X/2018. godine prestala direktoru uvećavati osnovnu plaću za 30 % na ime stimulacije za pozitivno poslovanje, kao i da je donijela Plan uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, Strategiju upravljanja rizicima i Politiku i proceduru procjene i upravljanja rizicima, su prihvaćeni i inkorporirani u Izvještaj.

Vezano za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nadogradnju kupljenog MRI aparata, dato obrazloženje nije prihvaćeno jer je priložena dokumentacija sačinjena od strane stručnog lica dobavljača, koji nije neutralni učesnik u predmetnim postupcima nabavke.

Priložena dokumentacija i obrazloženja koja se odnose na: provođenje otvorenog i pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku bolesničkih kreveta i trapeza na krevetima, dva otvorena postupka za nabavku gama kamere, potpisivanje ugovora za nabavku hrane putem provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, refundaciju naknada za bolovanje preko 42 dana, popis starih bolesničkih kreveta i rashodovanje opreme bez sačinjavanja zapisnika o uništenju, s obzirom da nisu prezentirane nove činjenice, nisu uticali na izmjenu utvrđenih nalaza i datih preporuka.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Nasiha Biberović, dipl. oec. – vođa tima

Ajla Kurbašić, bsc. ekonomije – član tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine			
Naziv pravne osobe: JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	31.922.553	27.420.438
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	29.658.806	25.512.710
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	2.263.747	1.907.728
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	31.921.622	26.651.855
1	Nabavna vrijednost prodane robe		
2	Materijalni troškovi	5.583.172	5.234.524
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	21.880.089	17.343.190
4	Troškovi proizvodnih usluga	911.455	743.369
5	Amortizacija	2.658.497	2.438.666
6	Troškovi rezervisanja	274.967	162.465
7	Nematerijalni troškovi	613.442	729.641
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	931	768.583
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	35.795	40.653
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	24.201	34.146
3	Pozitivne kursne razlike	7	53
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi	11.587	6.454
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	21.249	6.206
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	283	
3	Negativne kursne razlike	4	1
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	20.962	6.205
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	14.546	34.447
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)		
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	15.477	803.030
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0		
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	175.909	405.914
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	6.861	632
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala	13.126	1.532
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	1.556	19.714
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	15.751	3.219
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	138.615	380.817
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	79.833	61.419
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	5.630	2.132
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala	4.965	
6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	45.823	56.002
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	23.415	3.285

XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	96.076	344.495
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)		
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	91.393	39.205
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	84.393	34.268
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)		
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	118.553	1.152.462
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	47.409	31.392
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	71.144	1.121.070
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda		
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	71.144	1.121.070
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2019. godine.

Direktor
Prim. dr. Zlatko Kravić

Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine					
Naziv pravne osobe: JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	103.043.457	51.523.339	51.520.118	50.168.514
1	Nematerijalna sredstva	308.766	308.502	264	352
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	101.947.582	51.214.837	50.732.745	47.082.411
3	Investicione nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	787.109		787.109	780.876
6	Dugoročni finansijski plasmani				2.304.875
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	8.344.904	1.440.518	6.904.386	8.039.793
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.100.919	1.366.371	734.548	768.813
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	6.243.985	74.147	6.169.838	7.270.980
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	111.388.361	52.963.857	58.424.504	58.208.307
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva				
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	111.388.361	52.963.857	58.424.504	58.208.307
	PASIVA			44.556.578	44.485.434
	A) KAPITAL (1 do 10)				
1	Osnovni kapital				
2	Upisani neuplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			42.222.848	42.222.848
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobiti				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit			2.333.730	2.262.586
9	Gubitak do visine kapitala				
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			9.490.959	6.991.065
	C) DUGOROČNE OBAVEZE				
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			3.907.177	3.370.074
1	Kratkoročne finansijske obaveze				104.854
2	Obaveze iz poslovanja			2.038.028	1.532.670
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			1.611.576	1.509.382
5	Druge obaveze			231.573	211.426
6	Obaveze za PDV			9.818	9.633
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine				
8	Obaveze za porez na dobit			16.182	2.109
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			469.790	3.361.734
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			58.424.504	58.208.307
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva				
	UKUPNO PASIVA (I+II)			58.424.504	58.208.307

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2019. godine.

Direktor

Prim. dr. Zlatko Kravić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		71.144	1.121.070
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	2.658.497	2.438.666
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	(1.230)	1.500
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+		
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	(1.459.432)	
9	Ukupno (2 do 8)		1.197.835	2.440.166
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	34.265	(17.391)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(667.242)	1.868.889
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)		
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	98.878	(99.365)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	505.358	(394.956)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	136.599	440.631
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(392.050)	2.743.644
17	Ukupno (10 do 16)		(284.192)	3.660.190
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		984.787	7.221.426
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		2.335.936	
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela			
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	6.861	
23	Prilivi iz osnova kamata	+	24.200	
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	2.304.875	
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		6.115.375	820.870
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-		
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	6.115.375	820.870
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		3.779.439	820.870
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		1.230.000	
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+		
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+		
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	1.230.000	
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		104.854	2.404.987
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	104.854	
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-		
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-		
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-		
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-		2.404.987
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		1.125.146	
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)			2.404.987
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		2.109.933	7.221.426
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		3.779.439	3.225.857
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)			3.995.569

50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		1.669.506	
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		6.991.090	2.995.521
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		5.321.584	6.991.090

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2019. godine.

Direktor
Prim. dr. Zlatko Kravić

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine

Naziv pravne osobe: JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31. 12. 2016. god.				42.222.848	1.141.516	43.364.364		43.364.364
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
3. Efekti ispravki grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2016, odnosno 1. 1. 2017. god. (1 ± 2 ± 3)				42.222.848	1.141.516	43.364.364		43.364.364
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha					1.121.070	1.121.070		1.121.070
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital								
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31. 12. 2017. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)				42.222.848	2.262.586	44.485.434		44.485.434

13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							
14. Efekti ispravki grešaka							
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2017, odnosno 1. 1. 2018. god. (12 ± 13 ± 14)				42.222.848	2.262.586	44.485.434	44.485.434
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva							
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije							
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					71.144	71.144	71.144
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu							
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka							
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala							
23. Stanje na dan 31. 12. 2018. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)				42.222.848	2.333.730	44.556.578	44.556.578

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2019. godine.

Direktor
Prim. dr. Zlatko Kravić